

# החולה האונקולוגי



- סרטן הינו שם כולל לקבוצת מחלות שונות בהן תאים בגוף מתחלקים בצורה בלתי מבוקרת ויוצרים גידול ממאיר
- מחלת הסרטן הינה גורם המוות מספר 1 בעולם
- קיימים למעלה מ- 200 סוגי סרטן שונים
- ההבדל בין הסוגים השונים תלוי באיבר בו מתפתח הגידול, סוג התאים מהם מתפתח הגידול ותהליכים מיקרוביולוגים שונים
- הטיפול בחולה האונקולוגי הינו טיפול רב תחומי המשלב מגוון רחב של מקצועות הרפואה וכולל דילמות אתיות ורגשיות

- ישנם שני סוגי גידולים, גידול שפיר וגידול ממאיר
- גידול שפיר אינו הורס את הרקמה ואינו מתפשט לרקמות אחרות
- גידול ממאיר הורס את הרקמה ועלול להתפשט לרקמות אחרות
- גרורות הינן פיזור של הגידול לרקמות אחרות
- קיימים שני סוגים של גרורות: מקומיות ומשניות
- גרורות מקומיות (באזור הגידול) וגרורות משניות (ברקמות אחרות)
- דרכי ההתפשטות של הגרורות הן באמצעות הדם או מע' הלימפה

- חשיפה לגורמי זיהום סביבתי
- חשיפה לקרינה
- חשיפה מרובה לשמש
- עישון
- גנטיקה
- אורח חיים לא תקין

**\*\*קיימים גורמים נוספים, הרשימה מצומצמת ומתבססת על מקור אחד**

- מערכת המין והשתן
  - לוקמיה (בדם)
  - לימפומה (במערכת הלימפה)
  - מיאלומה (בתאי הפלזמה)
  - מלנומה (בעור)
  - שלד ורקמה רכה
  - שד
  - מעי הגס
  - ערמונית
- ראש, צוואר ומוח
  - ריאות

\*\*ייתכנו סוגים רבים ונוספים, הרשימה מבוססת על מקור אחד

# שיטות לאבחון סרטן

- ביופסיה (דגימה רקמה)
- אנדוסקופיה (הכנסת סיב אופטי)
- ניתוח

- על מנת ליצור שפה אונקולוגית בין לאומית, הגדרת הגידול תעשה ע"י Tumor Nodes Metastases שיופיעו בטפסים הרפואיים
- T- מייצג את גודל הגידול/ מידת החדירה לרקמה (1-4)
- N- מעורבות קשרי לימפה (מספר בלוטות מעורבות) (0-3)
- M- גרורות מרוחקות (0-1)
- בנוסף ישנו סרגל המדרג את אגרסיביות המחלה (1-4)
- היכן יש סרטן בגוף, באיזה איבר (לדוגמה סרטן בריאות)
- כמה שנים המטופל חולה ובמה מטופל



# שיטות לטיפול בסרטן

- טיפול כירורגי
- טיפול קרינתי
- טיפול כימותרפי
- טיפול הורמונלי
- טיפול ביולוגי



- טיפול המוענק לחולה בביתו או במוסד מתאים
- מוענק לחולים סופניים כדי להקל על סבלם בטרם המוות
- גישה טיפולית המשפרת את איכות החיים של החולה ובני משפחתו
- מטרת הטיפול היא לתמוך בחיים ולהתייחס למוות כתהליך טבעי
- הטיפול אינו מקצר ואינו מאריך את טווח החיים
- ניתן דגש על הקלת כאבים וסימפטומים אחרים של המחלה
- בנוסף משלבים טיפול פסיכולוגיים בחולה ובמשפחתו



# מצבי חירום שכיחים

- כאבים
- חום ודלקת
- בחילות והקאות
- שינויים במצב ההכרה
- מצב חירום נשימתי
- מנת יתר של משככי כאבים
- שינויים אלקטרוליטיים
- פרכוסים



זה עניין של חיים

- ניתן לקבל מידע מהמשפחה או מסביבתו הקרובה של המטופל
- יש לאסוף היסטוריה רפואית וטיפול תרופתי רלוונטי
- מהו סוג הסרטן?
- האם מקבל טיפול לכאב?
- האם המטופל ב"הוספיס" בית?
- אשפוזים לאחרונה, מתי נבדק ע"י אונקולוג מטפל?
- חפש סיבה להופעת מצב החירום ושלול מצבי חירום נלווים  
(כמו היפוגליקמיה, מנת יתר של תרופות נוגדות כאב וכדומה)

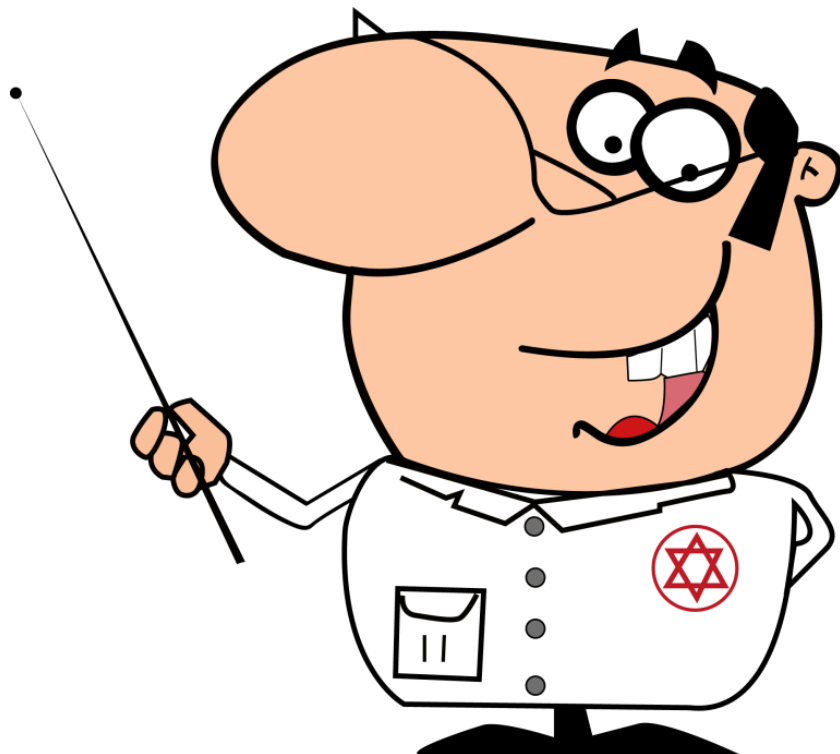
- תמיכה ב- ABC
- מתן חמצן במסכה/ הנשמה מסייעת במידת הצורך
- בדיקת סוכר בכל מטופל עם שינויים במצב ההכרה
- במטופל מחוסר הכרה יש לחפש אחר מדבקות לטיפול בכאב כרוני
- התייעצות עם המוקד הרפואי במידת הצורך
- פינוי דחוף לבית החולים/ הזעקת אט"ן במידת הצורך

# החייאה במטופל אונקולוגי

- ככלל, צוותי ה-BLS יבצעו החייאה בסיסית עד להגעת צוות אט"ן
- במקרים בהם המשפחה מסרבת לביצוע פעולות החייאה או כאשר המשפחה מציגה מסמכים המעידים על כך שהחולה הינו "חולה הנוטה למות" בנוכחות אפוטרופוס לענייני גוף, יש להתקשר למוקד הרפואי על מנת לקבל הנחיות להמשך ביצוע/ אי ביצוע החייאה
- כמו כן, יש להעביר דיווח למוקד המרחבי



# שאלות?



זה עניין של חיים